

Številka: U-I-479/22-67

Datum: 26. 5. 2023

PRITRDILNO LOČENO MNENJE SODNIKA DR. RAJKA KNEZA K SKLEPU ŠT. U-I-479/22 Z DNE 26. 5. 2023

I. Uvod

1. Odločitev o prenehanju začasnega zadržanja izpodbijanega Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1B), ki spreminja ureditev organov vodenja, upravljanja in nadzora RTV Slovenija, sem podprl. V ločenem mnenju dodajam posamezne razloge in pojasnjujem nekatera vprašanja, ki so (mi) sprožala pomisleke.

II. Razlaga prvega odstavka 39. člena Zakona o Ustavnem sodišču – sprememba odločitve o začasnem zadržanju

2. Poleg pojasnila v opombi št. 1 sklepa o prenehanju začasnega zadržanja, ki navede že preteklo prakso Ustavnega sodišča in stališča nekaterih avtorjev glede vprašanja, ali je prvi odstavek 39. člena Zakona o Ustavnem sodišču (ZUstS) treba razumeti tako, da začasno zadržanje preneha zgolj z dokončno vsebinsko odločitvijo ali ne, dodatno pojasnjujem, da to vprašanje v širši primerjalnopravni teoriji ni sporno. Prav tako ni sporno pri najvišjih evropskih sodiščih. Na primer, tako na Evropskem sodišču za človekove pravice (ESČP) kot na Sodišču EU (SEU) je odločitve o začasnih ukrepih (*interim measures* ali *interlocutory measures*, *einstweiligen Verordnungen*, *les mesures provisoires*, etc.) mogoče izdati tudi le za določen čas ali pa jo spremeniti pred dokončno odločitvijo ali na predlog strank ali brez predloga, po uradni dolžnosti (*sua sponte*, *ex officio*).¹ To je, seveda, potrebno, kajti v času odločanja sodišč se lahko

¹ Kratek pregled ureditev je predstavljen v članku G. Gentile in D. Sartori, *Interim measures as "weapons of democracy" in the European legal space*, *European Human Rights Law Review*, št. 1 (2023), str. 18–31. Članek poudarja širok prostor, ki ga imajo sodišča pri odločanju o začasnih ukrepih, da dosežejo namen, to je, da zaradi časa, potrebnega za sojenje, vsebinska odločitev ne bo prepozna in s tem pravno varstvo ne bo neučinkovito.

okolščine spremenijo. V nasprotnem primeru, če bi se spremenile tako, da tehtanje morebitnih hujših škodljivih posledic ne ustreza več tehtanju ob začasnem zadržanju, sodišča sploh ne bi imela več pristojnosti reagirati in spremeniti odločitev. Odločitev o začasnem zadržanju tudi ni končna odločitev in je ne moremo podrežati pravilom vsebinske odločitve, učinkom pravnomočnosti, pravilu *ne bis in idem* itd. Vsa ta vprašanja se ne pojavljajo. Pomembno je, da imajo sodišča, tudi Ustavno sodišče, možnost spreminjanja začasnih odločitev, da so tehtanja hujših škodljivih posledic, ki lahko nastanejo v času visečnosti postopka, vedno ustrezna.

III. Časovni vidik vsebinskega odločanja

III.1. Neizpolnitev zaveze iz 22. in 23. točke obrazložitve sklepa o začasnem zadržanju

3. V 22. in 23. točki obrazložitve sklepa o začasnem zadržanju (16. 2. 2023) je Ustavno sodišče zapisalo, da je del (implicitno) odločitve o začasnem zadržanju tudi hitrost odločanja.² Z vidika kriterija časa se je torej Ustavno sodišče znašlo v situaciji, ko ni moglo več slediti lastni zavezi v sklepu o začasnem zadržanju. To pa res tudi pomeni,

Za podrobnejše analize možnosti sprememb odločitev o začasnih ukrepih in predstavitev ureditev na SEU in ESČP glej Pravila postopka SEU, členi od 160 dalje, in 39. člen Pravil postopka ESČP.

V literaturi je posebej poudarjeno, da se lahko, pri obeh sodiščih, ali na predlog katerekoli stranke ali *sua sponte*, začasni ukrepi spremenijo, razširijo, prekinejo.

Glej več o tem K. Lenaerts, I. Maselis, K. Gutman (ur. J. T. Nowak), EU procedural law, Oxford University Press, Oxford 2014, str. 573; C. Koenig, M. Pechstein, C. Sander, EU-/EG-Prozessrecht, 2. Auflage, Mohr Siebeck, Tuebingen 2002, str. 496, in v teh delih citirano literaturo in sklicevanja na odločitve SEU. Glede pravil in prakse ESČP pa primerjaj pojasnila glede začasnih ukrepov tega sodišča, General presentation of interim measures, dosegljiva na: https://www.echr.coe.int/Documents/PD_interim_measures_intro_ENG.pdf.

Na ESČP začasnih ukrepov celo ni treba obrazložiti. Sprejeta so v dopisnem odločanju. Njihova pravila, tako kot 39. člen ZUstS, ne določajo posebej, da je sprememba odločitve o začasnem zadržanju mogoča in iz katerih razlogov.

² Ustavno sodišče je takrat zapisalo:

"22. Ustavno sodišče ocenjuje, da bi težko popravljive posledice za institucionalno samostojnost RTV Slovenija lahko nastale v obeh primerih, tako v primeru zadržanja [...] kot tudi v primeru izvrševanja nove ureditve [...]."

23. Ugotovljeno stanje v vsakem primeru predvsem terja čim hitrejšo vsebinsko odločitev Ustavnega sodišča, zato bo Ustavno sodišče takoj nadaljevalo z vsebinsko presojo. [...] Glede na navedeno je Ustavno sodišče odločilo, da izvrševanje ZRTVS-1B začasno zadrži, a le v tistem obsegu, ki začasno preprečuje dokončno uveljavitev nove ureditve, kar vsaj deloma omejuje nastanek škodljivih posledic."

Hitrost odločanja je torej Ustavno sodišče "vpelo" v samo tehtanje in odločanje o začasnem zadržanju.

da ta razlog izhaja iz sfere Ustavnega sodišča (in ne iz drugih dejanskih okoliščin). Časovnica hitrega odločanja je bila del tehtanja, kajti ugotovili smo hujše škodljive posledice v obeh primerih – tudi z zadržanjem, ne le v primeru odreka zadržanj. Zato je Ustavno sodišče intenzivno odločalo. Nekateri sodniki smo pripravili osnutke poleg sodnikov poročevalcev.³ Tudi sam sem pripravil variantni osnutek. Vse s ciljem, da vsebinsko odločimo. Razprava v preteklih treh mesecih pa je pokazala, da bo to izredno težko (ne pa tudi nemogoče).

4. Še posebej je pri tem pomemben razlog, da je sodnikov, ki odločamo v tej zadevi, samo sedem in ne devet. Pri tako precedenčni zadevi, s takšnimi posebej pomembnimi vprašanji precedenčne narave, je še toliko bolj pomembno, da bi bila sestava popolna. V preteklosti sem že predlagal, da bi presojali ustavnost ZUstS,⁴ ki ne predvideva rešitev za primere, ko so sodniki izločeni (in večine petih glasov sodnikov ni mogoče doseči). Ustavno sodišče je namreč že naletelo na takšne situacije, vendar jih je doslej reševalo. To nujno pomeni prilagajanje stališč sodnikov, vendar, seveda, slednje ni absolutno in je omejeno le do tiste mere, ko je za posameznega sodnika izrek sprejemljiv. Pri abstraktni presoji – na ravni zgornje premise ustavnih določb – ni prav v vsakem primeru mogoča le ena ustavnoskladna rešitev. Podobno to velja tudi za nosilna stališča odločitve. To lahko vodi v slabše argumentirane odločbe. Bolj kot je zadeva pomembna, pomembnejši in daljnosežnejši kot so njeni pravni (in tudi družbeni ter politični) učinki, težje je sodnikom podpirati stališča in predvsem nosila stališča, ki jih povsem ne zagovarjajo. Vendar lahko slednje pojasnijo v ločenih mnenjih in s tem transparentno opozorijo tudi na drugačna stališča.⁵ To je pomembna možnost za takšne primere. Tudi v tej zadevi, ki ima za demokracijo in razvoj demokratičnih načel izreden pomen, se je pokazalo, da so stališča do neke mere lahko podprta.

5. Zapisano, da ima ustavna presoja ZRTVS-1B za demokracijo in razvoj demokratičnih načel izreden pomen, je, menim, nesporno. Ne gre le za sam javni zavod RTV Slovenija; vidiki pluralizma, pluralističnega upoštevanja različnih interesov in interesnih skupin pri formalnem, predvsem pa pri vsebinskem vodenju javnega zavoda takšnega pomena, kot je javna RTV, imajo razširjajoč učinek na vprašanja dojemanja, izgrajevanja in negovanja demokracije ter demokratičnih načel. Demokracija je

³ Skladno s prvim odstavkom 65. člena Poslovnika Ustavnega sodišča lahko vsak sodnik predloži svoj variantni predlog odločitev.

⁴ Po t. i. koneksiteti (30. člen ZUstS).

⁵ "V odločitvah Ustavnega sodišča je [...] – drugače kot pri odločitvah drugih sodišč – navedeno, kako so glasovali posamezni sodniki, sodniki, ki so pri odločanju ostali v manjšini, pa glede pomembnejših vprašanj svoja stališča praviloma utemeljijo v ločenih mnenjih. Vse to zmanjšuje nevarnost pristranskosti pri odločanju Ustavnega sodišča." Tako Ustavno sodišče v odločbi št. U-I-34/94, 17. točka obrazložitve.

kompleksen sistem in o vseh podrobnostih njenega delovanja ni vedno strinjanja. Je sistem, ki ga je potrebno negovati in zato vnaprej predvideti v katero smer (morda napačno) se razvija. Hitre spremembe je težavno dosežati, zato je toliko bolj potrebno pravočasno uvideti smer razvoja (ali zatona). Zaradi vseh teh značilnosti je demokracija lahko tudi krhka. Kadar vprašanja razdvajajo ne le predstavnike oblasti kot javnost, bi prav sodna veja oblasti (Ustavno sodišče v tem primeru) bilo tisto, ki bi z argumenti pokazalo izhod iz delitev. Z odločitvijo ne bi le izpolnilo svoje ustavne naloge, temveč bi lahko v razdeljeno družbo vneslo pomiritev. A tudi brez zadnje omenjenega imajo v takšnih precedenčnih zadevah stališča sodnikov in njihova dvignjena roka za določeno odločitev poudarjeno težo. Moč odločanja ustavnih sodnikov tako narašča s pomenom precedenčnosti in (širšimi) učinki odločitve.

6. V takšnih precedenčnih zadevah, kot je obravnavana, odločati zgolj s sedmimi sodniki, menim, ne zasleduje ustavnega cilja odločanja devetih sodnikov in petih glasov za sprejetje odločitve.⁶ Ko sodišče ne more hitro odločiti, se ustvari tudi občutek, da ne zmore opraviti svoje ustavne vloge. Če gre za vprašanje zakona, ki je bil potrjen na referendumu, dobi to v javnosti celo dodaten, vendarle ne odločujoč, prizvok.⁷ Ustavno sodišče gotovo bo vsebinsko odločilo o zadevi (kot to večkrat poudarim v tem ločenem mnenju, to enostavno mora storiti). Morda tudi v času, ki bo še ustrežal učinkovitemu pravnemu varstvu tako po Ustavi kot po Konvenciji o varstvu človekovih pravic in

⁶ Tretji odstavek 161. člena Ustave določa da Ustavno sodišče odloča z večino vseh glasov sodnikov, vendar pri tem določa tudi, da je temu tako, kadar Ustava ali zakon za posamezne primere ne določata drugače. Ustava torej dopušča tudi izjeme; npr. pri odločanju o izločitvah ustavnih sodnikov v drugem odstavku 33. člena ZUstS, v skladu s katerim pri enakem številu glasov odloči glas predsedujočega. To, seveda, je daleč od obravnavane zadeve.

Treba je upoštevati kontekst te zadeve in velik učinek v druge sfere (kar torej presega zgolj RTV kot javni zavod), odsotnost oziroma izločenost dveh sodnikov, težo teh precedenčnih vprašanj, o katerih pišem zgoraj (tako za sistem delitve dejavnosti kot tudi za vsakega posameznega sodnika). Ko se zadeva pogleda torej tudi s teh širših aspektov, menim, da je prav odločanje zgolj sedmih in ne devetih sodnikov tisto, ki je odločujoče vplivalo na to, da v kratkem času ne moremo doseči vsebinske odločitve.

Čeprav sem se sam (ne prvič in tudi v tej zadevi) zavzemal za sprožitev postopka vsebinske presoje ZUstS, da bi nam to omogočal (seveda, znotraj v okviru Ustave, ki je tista, ki zahteva pet glasov za vsebinske odločitve), vendar so me razprave v tej zadevi prepričale, da ne bi bilo učinkovito in da bi se Ustavno sodišče soočilo še z enim trdim orehom, za katerega bi težko našli pet glasov. Zato sem lahko podprl tudi sklep o prenehanju začasnega zadržanja brez začetnega postopka po koneksiteti za presojo ustavnosti ZUstS.

⁷ V sistemu ustavne demokracije Ustavno sodišče sicer ne more biti vezano z rezultatom referendumu, kot izrazom ljudske volje. V Sloveniji je namreč vzpostavljena ustavna demokracija, katere bistvo je v tem, da vrednote, ki jih varuje Ustava, prevladajo tudi nad demokratično sprejetimi odločitvami večine (prim. odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-111/04 z dne 8. 7. 2004, Uradni list RS, št. 77/04, in OdlUS XIII, 54). Prim. tudi sklep Ustavnega sodišča št. U-II-3/03 z dne 22. 12. 2003, OdlUS XII, 101).

temeljnih svoboščin (zadeva je trenutno v odločanju na Ustavnem sodišču pet mesecev).⁸ Res pa je, da tega sodišče po vseh vsebinskih razpravah ne more zagotoviti. Bolj gotovo vemo le, da Ustavno sodišče ne more odločiti tako hitro, kot je to upoštevalo pri odločanju o začasnem zadržanju. Z vidika časa odločanja je treba torej ločiti med pobudo kot učinkovitim pravnim sredstvom na eni in uresničevanjem zaveze Ustavnega sodišča o hitri odločitvi, ki je bila pomemben del tehtanja v smer začasnega zadržanja iz sklepa o začasnem zadržanju (z dne 16. 2. 2023), na drugi strani. To ni zgolj en (in isti) časovni vidik.

III.2. Odmikanje trenutka odločitve in načelo delitve oblasti

7. V 8. točki obrazložitve sklepa o prenehanju začasnega zadržanja je Ustavno sodišče zapisalo, da je v položaju, ko se zadržane določbe izpodbijanega zakona ne morejo izvajati, hkrati pa tudi Ustavno sodišče ne more izvesti svoje ustavne vloge, in da takšen položaj ni brez vpliva na razmerje med Ustavnim sodiščem in zakonodajalcem in s tem na načelo delitve oblasti.

8. S tem se strinjam in to je pomemben poudarek. Zadeve, kjer je Ustavno sodišče začasno zadržalo izvrševanje predpisa, vedno obravnavamo prednostno. Menim, da s časovnim odmikanjem odločitve res intenzivno posežemo v položaj zakonodajalca. Ustavno sodišče namreč ne sme zakona zadržati, nato pa neodločiti. Če se le zaradi ponazoritve izrazim grobo, je to podobno, kot da bi si Ustavno sodišče vzelo zakonodajno pristojnost in to celo tako, da bi povsem zanikalo zakonodajalca in njegovo vlogo. S potekom časa postaja intenzivnost takšne, sicer začasne odločitve vse večja in posledično se vse bolj približuje učinku končne odločitve, čeprav to v resnici (še zdaleč) ni. Npr. kot pojasnjuje obravnavani sklep v 11. točki obrazložitve, bi se mandati oziroma obdobje izvrševanja funkcije vršilca dolžnosti lahko časovno razširili celo prek meje štirih let, kar ni določal niti zakon pred spremembo.

9. Vendarle vse navedeno ne pomeni, da Ustavno sodišče ne bo vsebinsko odločilo. To, seveda, mora.⁹ To je njegova vloga. Morda bo celo odločilo v času, ki bo še vedno

⁸ Res nismo uspeli hitro vsebinsko odločiti, kot smo predvideli v sklepu o začasnem zadržanju. To obžalujem. Vendar Ustavno sodišče še vedno ima možnost odločiti s precedenčnimi stališči znotraj razlag o za demokracijo pomembnih vidikih pluralističnega upoštevanja interesov.

Ustavno sodišče ni edino, ki je v tem trenutku soočeno s takšnimi vprašanji. Tudi pred avstrijskim ustavnim sodiščem je viseča zadeva s podobno pomembnimi vprašanji. Glej https://www.vfgh.gv.at/medien/Vorschau_erstes_Halbjaehr_2023.de.php – Burgenländische Landesregierung sieht verfassungswidrige Bestellung von ORF-Gremien (G 215/2022).

⁹ Ali, kot je zapisalo Ustavno sodišče v 17. točki obrazložitve odločbe št. U-I-34/94, zakonodaja ne sme ostati brez ustavnosodnega nadzora.

znotraj okvirjev poštenega sojenja. Kot je zapisano tudi zgoraj, po dosedanjih razpravah na to vprašanje ne moremo več z gotovostjo odgovoriti. Vendar pa se odmikanje od hitre končne odločitve kaže kot poseganje v načelo delitve oblasti zato, ker lahko tudi v času začasnega zadržanja nastajajo hujše škodljive posledice (kot je Ustavno sodišče zapisalo v sklepu o začasnem zadržanju), ki jih je zakonodajalec želel preprečiti. Ko pa je tako, je časovno odmikanje vsebinske odločitve toliko bolj občutljivo z vidika načela delitve oblasti.

IV. Vprašanje ex lege prenehanja mandatov z vidika možnosti nastanka težko popravljivih škodljivih posledic

10. O tem vprašanju sem pisal v ločenem mnenju ob sprejetju sklepa o začasnem zadržanju izvrševanja ustreznih določb zakona. Omenjeni sklep se s temi vprašanji sicer podrobneje ni ukvarjal.

11. Čeprav je sodišču – v času trajanja postopka po že sprejetem sklepu o zadržanju – vsebina vprašanj, ki naj bi bila predmet vsebinskega odločanja, jasnejša, mora presojo možnosti nastanka hujših škodljivih posledic morebiti protiustavnih zakonskih določb (glede na to, da se tudi tokratna odločitev še vedno nanaša zgolj na to, ali so izpolnjeni pogoji za začasno zadržanje izvrševanja) vezati na pravilo *fumus boni iuris* oziroma *fumus non mali iuris*.¹⁰ Še vedno namreč končne odločitve ni in vse dokler je ni, ne more biti gotovo, kakšna bo. Vendarle pa sodniki lahko določneje ocenimo nekatere različne vidike pendentne zadeve in brez prejudica končne odločitve tudi, kakšne hujše škodljive posledice se lahko morebiti pričakujejo v primeru nadaljnega trajanja zadržanja. Če bi se v presoji ustavnosti izpodbijanih določb izkazalo, da bi izpodbijani zakon odpravil morebitne protiustavne pomanjkljivosti prejšnje zakonske ureditve pravice do sodnega varstva pri odvzemu mandatov, pri čemer zadržanje seveda to onemogoča, bi ravno zadržanje izvrševanja upoštevnih zakonskih določb in s tem zadržanje izvrševanja obstoječih mandatov lahko povzročilo nadaljnje časovno nedoločeno izvrševanje funkcije vršilcev dolžnosti.

12. Če bi namreč ugotovili, da v prejšnji zakonski ureditvi merila za odpoklic protiustavno niso bila urejena, ta pa so šele predpogoj za morebitno ukrepanje in

¹⁰ Tudi zato ZUstS ureja zavrženje in zavrnitev pobude v postopku njenega preizkusa (26. člen), šele kasneje (v poglavju 4. *Obravnavanje*) pa ureja tudi začasno zadržanje (39. člen). Vendarle, menim, da vprašanje *fumus non boni iuris* in pomembno pravno vprašanje nista vedno identični vprašanji. Slednje še ne pomeni vedno tudi, da pobudnik "nima morda slabega primera" (npr. odvisno od substanciranja trditev, zakonodajnih in drugih podrobnosti, ki ob prvem, hitrem in vsebinsko še ne natančnem pregledu niso preučene).

učinkovito sodno varstvo, bi to ob zadržanju izvrševanja izpodbijanih določb, če te takšno protiustavnost odpravljajo, tako rekoč onemogočilo možnost odpoklica vršilcev dolžnosti funkcije. Z drugimi besedami; ugotovili bi morda, da je bila pred uveljavitvijo izpodbijanih določb možnost nadzora vsebinskega delovanja odgovornih oseb zakonsko protiustavno pomanjkljiva, medtem ko naj bi izpodbijane zakonske določbe takšno protiustavnost odpravljale.

13. Sklep v 11. točki obrazložitve¹¹ pojasnjuje, kako dolgo bi lahko mandati, ki so sicer *res ex lege* prenehali, trajali naprej v obliki izvrševanja funkcije vršilca dolžnosti. Če Ustavno sodišče še dolgo ne bi moglo sprejeti vsebinske odločitve o zadevi, bi se namreč obstoječi mandati lahko na tak način izvrševali tako rekoč neomejeno dolgo, ne da bi bila hkrati vzpostavljena možnost ustavnoskladnega nadzora nad tem, ali nosilci svoje funkcije opravljajo odgovorno. Naj spomnim, kot pojasnjuje tudi nemško Zvezno ustavno sodišče, morajo za odpoklic odgovornih oseb obstajati resni in tehtni razlogi.¹² Šele nato lahko govorimo tudi o sodnem varstvu, kjer bi se ti razlogi in morebitne dejanske kršitve tudi ugotavljali. Če bi se izkazalo, da izpodbijane zakonske določbe takšno protiustavno pomanjkljivo ureditev odpravljajo, bi z nadaljnjim zadržanjem njihovega izvrševanja lahko nastale hujše škodljive posledice, kajti nadaljnje časovno neopredeljeno omogočanje takšnega stanja – morda celo prek obdobja, za katerega so mandati bili podeljeni – bi pomenilo neučinkovit nadzor nad delovanjem odgovornih oseb. Hkrati pa urejanje vseh teh vprašanj z učinkom *ex tunc* – za nazaj – zaradi prepovedi povratnega učinkovanja predpisov ne bi moglo biti dovoljeno.

14. Zapisano v enaki meri, ali celo toliko bolj, velja za situacijo izvrševanja vodenja tekočih poslov. Poleg tega, da vodenje tekočih poslov vsebinsko pomeni oteževanje (stalno potrebnega) razvoja javnega zavoda (sklep v 11. točki obrazložitve pravilno opozarja, da slednji tovrstnih poslov ne morejo izvajati), tudi v ničemer ne spremeni vprašanja ustavnosti obstoja zakonskih meril za morebiten odvzem mandata na podlagi ugotovljene odgovornosti.

¹¹ Ta se glasi: "Zaradi negotovosti glede tega, kdaj bo Ustavno sodišče v obravnavani zadevi lahko vsebinsko odločilo, se povečuje tudi teža možnih škodljivih posledic za RTV Slovenija, ker se lahko vodijo le tekoči in ne vsi (redni) posli. Ob tem Ustavno sodišče še dodaja, da bi lahko člani organov RTV Slovenija, v okoliščinah opisanih v 7. točki obrazložitve tega sklepa, ob nadaljnji veljavnosti začasnega zadržanja izpodbijanih določb ohranili položaj iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 22. člena ZRTVS-1B (vršilci dolžnosti) prek časovne meje štirih let, za kolikor jim je bil podeljen mandat, in upravljali z javnim zavodom RTV Slovenija po določbah ne več veljavnega zakona."

¹² Odločba št. 1 BvF 1/11, 1 BvF 4/11 prvega senata BVerfG z dne 25. 3. 2014. Prim. 37.– 42. točko obrazložitve. Nemško Zvezno ustavno sodišče je v omenjeni odločbi zapisalo, da lahko tovrstni mandati predčasno prenehajo le iz resnih razlogov (81. točka obrazložitve odločbe).

15. Ko torej združim nedoločnost odgovora na vprašanje, kdaj bo lahko sprejeta končna odločitev Ustavnega sodišča, morebitno protiustavno odsotnost meril za ugotavljanje odgovornosti in odločitev o odpoklicu oziroma prenehanju mandatov, posledično onemogočanje učinkovitega sodnega varstva (tako z vidika nosilcev mandatov kot tudi z vidika zakonodajalca, ki ureditev spreminja) in to, da se vprašanje meril ne more urejati s povratnim učinkom, ocenim, da ima možnost nastanka predstavljenih hujših škodljivih posledic celo na učinkovito delovanje sistema zaradi učinkovitega uresničevanja pravice do svobode izražanja znatno težo.

16. Drži, kar sem zapisal že v prejšnjem pritrdilnem ločenem mnenju, da lahko nastanejo z *ex lege* prenehanji mandatov hujše škodljive posledice za njihove nosilce, upoštevaje naravo teh mandatov v funkciji svobode izražanja. Vendar pa drži tudi, da lahko v teh opisanih novih okoliščinah nastanejo še hujše škodljive posledice prav v funkciji učinkovitega uresničevanja navedene pravice, ko v času trajanja mandatov, ki se nadaljujejo z izvrševanjem funkcije vršilca dolžnosti, ne bi bilo zadoščeno varovanju institucije javne RTV, če bi te odgovorne osebe ravnale v škodo ali v nasprotju z njenimi ustavno in zakonsko določenimi interesi. Zato sem v 11. točki obrazložitve sklepa prepoznal ustrezno obrazložitev nastanka morebitnih še hujših škodljivih posledic ob nadaljevanju zadržanja izvrševanja ustreznih določb izpodbijanega zakona kot v primeru, če se zakonske določbe v času do končne odločitve Ustavnega sodišča izvršujejo.

dr. Rajko Knez
Sodnik